

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U. 2005 r., nr 175, poz. 1440 ze zm.).

b) Uprawnienia osób niepełnosprawnych kierujących pojazdy.

Osoby niepełnosprawne o obniżonej sprawności ruchowej, kierujące pojazdem samochodowym oznaczonym kartą parkingową lub kierowca przewożący osoby o obniżonej sprawności ruchowej, jak również pracownicy placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją niepełnosprawnych pozostających pod opieką tych placówek, mogą nie stosować się do następujących znaków (pod warunkiem zachowania szczególnej ostrożności):

"zakaz ruchu w obu kierunkach" (B-1),

"zakaz wjazdu pojazdów silnikowych, z

wyjątkiem motocykli jednośladowych" (B-3),

"zakaz wjazdu autobusów" (B-3a),

"zakaz wjazdu motocykli" (B-4),

"zakaz wjazdu motorowerów" (B-10),

"zakaz postoju" (B-35) (dopuszczalny czas postoju dłuższy niż 1 minuta jest wskazany na znaku albo

na umieszczonej pod nim tabliczce),

"zakaz postoju w dni nieparzyste" (B-37),

"zakaz postoju w dni parzyste" (B-38),

"strefa ograniczonego postoju" (B-39)

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005, nr 175, poz. 1440 ze zm.).

c) Karta parkingowa

Karta parkingowa jest dokumentem uprawniającym osoby niepełnosprawne do parkowania na miejscach specjalnie wydzielonych i przeznaczonych dla tych osób.

Karta parkingowa wydawana jest przez starostę i uprawnia osoby niepełnosprawne do parkowania na miejscach specjalnie wydzielonych i przeznaczonych dla tych osób oraz na miejscach wyznaczonych w strefie płatnego parkowania. W Białymstoku karty parkingowe wydawane są w Zarządzie Dróg i Transportu Urzędu Miejskiego w Referacie Kontroli i Strefy Płatnego Parkowania przy ul. Składowej 11.

Karta parkingowa przysługuje osobom niepełnosprawnym na podstawie:

- orzeczenia o zaliczeniu do znacznego, umiarkowanego, lub lekkiego stopnia niepełnosprawności o przyczynie niepełnosprawności z kodu R lub N,
- orzeczenia wydanego przez organy rentowe równoważnego na mocy przepisów szczególnych z orzeczeniami o niepełnosprawności, a w przypadku orzeczenia równoważnego z orzeczeniem o lekkim stopniu, w którym nie określono przyczyny niepełnosprawności, potrzebne jest zaświadczenie lekarza potwierdzające ograniczenie sprawności ruchowej,
- w przypadku osoby niepełnosprawnej posiadającej orzeczenie o zaliczeniu do lekkiego stopnia niepełnosprawności, kartę parkingową wydaje się na podstawie orzeczenia wraz ze wskazaniem o możliwości nie stosowania się do niektórych znaków drogowych.

Wymagane dokumenty:

- kserokopia orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (oryginał do wglądu),
- fotografia,
- wypełniony wniosek na odpowiednim formularzu,
- opłata 25 zł.

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005, nr 175, poz. 1440 ze zm.).

d) Zasiłek pielęgnacyjny, dodatek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji i wynosi on 153 zł.

Przysługuje on następującym osobom:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia,
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Nie przysługuje natomiast osobom przebywającym w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, jeżeli pobyt osoby i udzielane przez tę instytucję świadczenia częściowo lub w całości finansowane są z budżetu państwa albo z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz osobom uprawnionym do dodatku pielęgnacyjnego.

Dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty (z tytułu niezdolności do pracy lub rodzinnej), jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia.

Nie przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty przebywającej w domu pomocy społecznej, w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, chyba że przebywa poza tą placówką przez okres dłuższy niż 2 tygodnie w miesiącu.

Dodatek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 163,15 zł miesięcznie.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 583 zł. Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego to 420 zł.

Nie przysługuje ono, jeżeli:

- osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty socjalnej, zasiłku stałego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
- osoba wymagająca opieki:
 - pozostaje w związku małżeńskim, lub
 - została umieszczona w rodzinie zastępczej, w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym i korzysta w nim z całodobowej opieki albo w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji w placówce zapewniającej całodobową opiekę przez co najmniej 5 dni w tygodniu, z wyjątkiem zakładów opieki zdrowotnej;
- osoba w rodzinie ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury na to dziecko,
- osoba w rodzinie ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego albo do świadczenia pielęgnacyjnego na to lub na inne dziecko w rodzinie.

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2003 r., nr 228, poz. 2255 ze zm.).

f) Wstęp do muzeów

Ulga w opłacie za wstęp do muzeów przysługuje: osobom powyżej 65 roku życia, emerytom, rencistom, rencistom socjalnym i osobom niepełnosprawnym wraz z opiekunami.

Wymagane dokumenty: za okazaniem uprawnionemu pracownikowi muzeum – legitymacja emeryty - rencisty, legitymacja dokumentująca niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności.

Podstawa prawna: Ustawa z 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 1997 r., nr 5, poz. 24 ze zm.).

g) Telekomunikacja (TP S.A.)

50% rabatu na usługi telekomunikacyjne (przyłączenie do sieci i abonament; dotyczy także opiekunów prawnych osób niepełnosprawnych, przy czym opiekun musi być stale lub czasowo zameldowany z osobą niepełnosprawną w tym samym lokalu lub budynku),

- w przypadku choroby narządu wzroku - z orzeczeniem znacznego stopnia niepełnosprawności z symbolem przyczyny niepełnosprawności (04-O),

- w przypadku zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu - z orzeczeniem znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z symbolem przyczyny niepełnosprawności (03-L),

- w przypadku zastosowania przez Zespół Orzekający w orzeczeniu więcej niż jednego symbolu przyczyny niepełnosprawności:

- z orzeczeniem znacznego stopnia niepełnosprawności, jeżeli w łącznym symbolu przyczyny niepełnosprawności występuje symbol przyczyny niepełnosprawności 04-O (choroby narządu wzroku),
- z orzeczeniem znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, jeżeli w łącznym symbolu przyczyny niepełnosprawności występuje symbol przyczyny niepełnosprawności 03-L (zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu).

h) Paszport

Zwolnienie z opłaty za wydanie paszportu przysługuje:

- osobom, które w dniu złożenia wniosku o wydanie paszportu mają ukończone 70 lat oraz
- osobom przebywającym w domach pomocy społecznej lub w zakładach opiekuńczych albo korzystającym z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych; jeżeli ich wyjazd za granicę następuje w celu długotrwałego leczenia lub w związku z koniecznością poddania się operacji;

50 % ulgi w opłacie za wydanie paszportu przysługuje:

- emerytom, rencistom, osobom niepełnosprawnym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także współmałżonkom tych osób, pozostającym na ich wyłącznym utrzymaniu,
- osobom przebywającym w domach pomocy społecznej lub w zakładach opiekuńczych albo korzystającym z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych.

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2006 r., nr 143, poz. 1027 ze zm.).

i) Ulgi podatkowe

Osoby niepełnosprawne lub podatnicy, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne mogą odliczyć od dochodu wydatki na cele rehabilitacyjne oraz wydatki związane z ułatwianiem wykonywania czynności życiowych, takie jak:

- a) adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- b) przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- c) zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego,
- d) zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- e) odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjnym,
- f) odpłatność za pobyt na leczeniu w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, za pobyt w zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne,

- g) opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa, w kwocie nie przekraczającej w roku podatkowym 2.280 zł,
- h) utrzymanie przez osoby niewidome psa przewodnika,
- i) opiekę pielęgniarską w domu nad osobą niepełnosprawną w okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do I grupy inwalidztwa,
- j) opłacenie tłumacza języka migowego,
- k) kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25 roku życia,
- l) leki - w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą 100 zł, jeśli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować określone leki (stałe lub czasowo),
- m) odpłatny, konieczny przewóz na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne:
 - osoby niepełnosprawnej - karetką transportu sanitarnego,
 - osoby niepełnosprawnej, zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa, oraz dzieci niepełnosprawnych do lat 16;
- n) używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną zaliczoną do I lub II grupy inwalidztwa albo dzieci niepełnosprawne, które nie ukończyły 16 roku życia, dla potrzeb związanych z koniecznym przewozem na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne – w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2.280 zł,
- o) odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem:
 - na turnusie rehabilitacyjnym,
 - w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, w zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych,
 - na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25 roku życia.

Warunkiem odliczenia powyższych wydatków jest posiadanie przez osobę, której dotyczy wydatek, orzeczenia o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności lub decyzji przyznającej rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, rentę szkoleniową albo rentę socjalną, albo orzeczenia o niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 roku życia, wydanego na podstawie odrębnych przepisów.

Wydatki te podlegają odliczeniu od dochodu, jeżeli nie zostały sfinansowane (dofinansowane) ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, PFRON lub ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych albo nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie. W przypadku gdy wydatki były częściowo sfinansowane (dofinansowane) z tych funduszy (środków), odliczeniu podlega różnica pomiędzy poniesionymi wydatkami a kwotą sfinansowaną (dofinansowaną) z tych funduszy (środków) lub zwróconą w jakiegokolwiek formie.

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 1991 r., nr 80, poz. 350 ze zm.).

j) Przesyłki pocztowe

Przesyłka będąca przesyłką dla ociemniałych (niebędąca przesyłką najszybszej kategorii, tego rodzaju i tej samej masy ustalonej w obowiązującym cenniku powszechnych usług pocztowych operatora publicznego) jest zwolniona od opłaty pocztowej za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie jeśli jest nadana przez:

- osobę legitymującą się orzeczeniem właściwego organu orzekającego o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z tytułu uszkodzenia narządu wzroku, zwaną dalej "osobą niewidomą lub ociemniałą", i adresowana do biblioteki lub organizacji osób niewidomych lub ociemniałych bądź do organizacji, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych,

- bibliotekę, organizację osób niewidomych lub ociemniałych bądź organizację, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych, i adresowana do osoby niewidomej lub ociemniałej,
- osobę niewidomą lub ociemniałą bądź skierowaną do tej osoby zawierającą wyłącznie informacje utrwalone pismem wypukłym.

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 12 czerwca 2003 r. Prawo pocztowe (Dz. U. z 2003 r., nr 130, poz. 1188 ze zm.).

k) Abonament RTV

Zwolnienie z opłaty abonamentu RTV przysługuje osobom:

- co do których orzeczono o zaliczeniu do I grupy inwalidów lub całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji lub znacznym stopniu niepełnosprawności na podstawie orzeczenia właściwego organu orzekającego albo orzeczenia właściwej instancji sądu uchylającego wcześniejszą decyzję organu orzekającego,
- co do których orzeczono o trwałej lub okresowej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny na podstawie orzeczenia właściwego organu orzekającego albo orzeczenia właściwej instancji sądu uchylającego wcześniejszą decyzję organu orzekającego oraz zaświadczenia o pobieraniu zasiłku pielęgnacyjnego,
- które ukończyły 75 lat na podstawie dowodu osobistego,
- które otrzymują świadczenie pielęgnacyjne z właściwego organu realizującego zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej lub rentę socjalną z ZUS lub innego organu emerytalno-rentowego na podstawie decyzji właściwego organu realizującego zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej lub decyzji jednostki organizacyjnej ZUS lub innego organu emerytalno-rentowego,
- niesłyszącym, u których stwierdzono całkowitą głuchotę lub obustronne upośledzenie słuchu na podstawie orzeczenia właściwego organu orzekającego o całkowitej głuchocie lub obustronnym upośledzeniu słuchu albo zaświadczenia wystawionego przez zakład opieki zdrowotnej potwierdzające,
- niewidome, których ostrość wzroku nie przekracza 15% na podstawie legitymacji Polskiego Związku Niewidomych lub Związku Ociemniałych Żołnierzy RP, albo orzeczenia właściwego organu orzekającego o zaliczeniu do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z tytułu uszkodzeń narządu wzroku, albo orzeczenie właściwego organu orzekającego, stwierdzające uszkodzenie narządu wzroku albo zaświadczenia wystawione przez zakład opieki zdrowotnej.

Ww. osoby mogą korzystać ze zwolnienia od opłat abonamentowych pod warunkiem, że nie pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym z co najmniej dwiema osobami, które ukończyły 26 rok życia i nie spełniają warunków do uzyskania tych zwolnień.

Zwolnienia od opłat abonamentowych przysługują od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym przedstawiono w urzędzie pocztowym dokumenty potwierdzające uprawnienie do zwolnienia od opłat i złożono właściwe oświadczenie.

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2005 r., nr 85, poz. 728 ze zm.).